

Vaše značka MV-88097-2/VS-2017
Sp. zn. 20/2017/SZD/MV
Č. j. KVOP-25238/2017
Datum 18. září 2017

Vážený pan
JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.
náměstek ministra vnitra pro řízení sekce
legislativy, práva, archivnictví a správních
agend pověřený řízením sekce veřejné
správy
Ministerstvo vnitra
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Vážený pane náměstku,

dopisem ze dne 28. června 2017 jsem Vás upozornila na metodický pokyn odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra z roku 2008 k určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů před matričním úřadem, který by bylo, vzhledem ke změně právní úpravě, třeba výrazněji aktualizovat. Současně jsem Vás seznámila s některými problémovými situacemi, k nimž dochází při určení otcovství před matričními úřady.

Z Vašeho vyjádření ze dne 8. srpna 2017 jsem vyrozuměla, že v upřesněné metodice Ministerstva vnitra bude zmínka o tom, že při souhlasném prohlášení o určení otcovství k dítěti ještě nenarozenému lze jeho **početí prokázat i jinak než předložením těhotenského průkazu**, a bude zdůrazněno poučení o přestupku, kterého se lze dopustit uvedením nesprávného údaje. Kvituji, že Ministerstvo vnitra hodlá také upravit doporučené vzory zápisů o určení otcovství.

Domnívám se, že v upřesněné metodice by měla být také zmínka o tom, že matriční úřady by neměly mít na svých internetových stránkách informaci, z níž lze dovodit požadavek na současnou **přítomnost obou rodičů** při souhlasném prohlášení o určení otcovství. Vzorem by mohla informace na internetových stránkách Úřadu městské části Praha 6, o níž jsem se již zmínila ve svém dopisu ze dne 28. června 2017. Takto formulovaná informace je však na internetových stránkách matričních úřadů výjimkou.

Pokud jde o **prokázání totožnosti** při přijetí souhlasného prohlášení o určení otcovství, uvádíte, že rodič předloží k prokázání své totožnosti, obdobně jako při uzavření manželství nebo při prokázání totožnosti při legalizaci podle zákona o ověřování, platný

- a) občanský průkaz nebo cestovní doklad, jde-li o státního občana České republiky,
- b) průkaz o povolení k pobytu nebo cestovní doklad anebo průkaz totožnosti občana členského státu Evropské unie, jde-li o cizince.

V tomto ohledu s Vámi nemohu souhlasit. Zákon totiž, na rozdíl od uzavření manželství nebo ověření podpisu, nestanoví povinnost muže a ženy, kteří činí prohlášení o určení otcovství, prokázat totožnost a předložit k tomu potřebné doklady. Mezi námi jistě není sporu o tom, že matriční úřad nemůže mít z povahy věci pochybnosti o totožnosti muže a ženy, kteří toto prohlášení činí. Jestliže však zákon nestanoví, kterými doklady je v tomto případě třeba prokázat totožnost, domnívám se, že rodiče, kteří při prohlášení o otcovství nemohou prokázat svoji totožnost výše uvedenými doklady, ji mohou prokázat jiným hodnověrným

způsobem obdobně jako při podání žádosti o vydání občanského průkazu.¹ Striktní požadavek k prokázání totožnosti pouze platným dokladem totožnosti by tu mohl kolidovat s ústavní zásadou, dle níž lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.

K určení otcovství osobou, která není plně svéprávná, uvádíte, že matriční úřady využívají pro výkon státní správy na úseku matrik údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel (AISEO), a pokud by matriční úřad zjistil, že jeden z rodičů není plně svéprávný, poučí jej, že souhlasné prohlášení je možno učinit pouze před soudem.

Nejsem si jista, zda matriční úřady ve všech krajích AISEO při přijetí souhlasného prohlášení o určení otcovství důsledně využívají. Nebylo by na škodu tuto otázku matričním úřadům v upřesněné metodice k určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů připomenout.

Vážený pane náměstku, děkuji za Vaše vyjádření k problematice určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů před matričním úřadem a očekávám, že upřesněnou metodiku Ministerstva vnitra obdržím, jak jste mi přislíbil.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

1 Viz ustanovení § 4a odst. 1 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.